

SAKSFRAMLEGG

Deres ref.:

Vår ref.:

14/3275 /23406/14-034

Saksbehandler:

Kjell Robert Pedersen

Dato:

07.05.2014

Telefon:

77 79 02 74

Saken skal behandles i følgende utvalg:

BYRÅDET

EVALUERING AV DEN PARLAMENTARISKE STYRINGSMODELLEN

::: Sett inn innstillingen under denne linja IKKE SLETT LINJA

Innstilling til vedtak:

1. Byrådet igangsetter utredningsarbeid i henhold til kommunestyrets vedtak 26.mars 2014.
2. Utredningen gjennomføres i tråd med bestillingen som er skissert av byrådet.
3. Utredningen legges fram innen 31.desember 2014.
4. Det opprettes en styringsgruppe og en arbeidsgruppe som skal fungere som følgegruppe for evalueringen. Byrådsleder får i fullmakt å oppnevne representanter.
5. Byrådet engasjerer ekstern konsulent innenfor en budsjettramme på 500 000 kroner som finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

::: Sett inn innstillingen over denne linja IKKE SLETT LINJAÆ

Øyvind Hilmarsen
Byrådsleder

... Sett inn saksutredningen under denne linja IKKE SLETT LINJA

Saksutredning:

Saken drøfter oppfølging av kommunestyrets vedtak 26.mars 2014, herunder mandat, organisering, kostnader og framdrift.

I møtet vedtok kommunestyret å beholde den parlamentariske styringsmodellen i kommunestyreperioden (sak 27/14), samtidig som man vedtok følgende:

1. *Kommunestyret ønsker en ekstern evaluering av innføring av parlamentariske styreform i Tromsø kommune innen utgangen av 2014.*
2. *Byrådet legger fram slik sak til behandling i kommunestyrets organer.*

Begrunnelsen for vedtaket framgår av interpellasjon fra Rolleiv Lind (H):

«For at politikerne i Tromsø skal være i stand til å utvikle styreformene på en best mulig måte, ønsker den borgerlige alliansen å gjennomføre en ekstern evaluering av parlamentarismen i Tromsø kommune. Ved å innføre parlamentarisme ønsket man blant annet mer effektivitet i saksbehandlingen og synliggjøring av det politiske ansvaret til politikerne. Man ønsket også sterkere politisk styring i kommunen, klare politiske skillelinjer og dermed økt interesse for lokaldemokratiet. Samtidig hevdes det at parlamentarisme fører til at innsynsmulighetene og tilgang til informasjon blir svekket, og at det blir vanskeligere å drive opposisjonspolitikk selv om opposisjonen er styrket gjennom økt frikjøp. På denne bakgrunn er det ønskelig at byrådet kommer tilbake med en sak til kommunestyret for endelig vedtak om ekstern evaluering».

Forslaget samsvarer med det som ble kommunestyrets vedtak.

I tilknytning til saken foreslo Kristin Røymo (AP) og Gunhild Johansen(SV) følgende:

«På bakgrunn av evalueringsrapporten fra universitetet i Nordland, setter kommunestyret ned en tverrpolitisk arbeidsgruppe som skal komme med forslag til forbedringer av den parlamentariske styringsformen i Tromsø. Kommunestyret understreker behovet for tverrpolitisk forankring i saker som omhandler styringssystemet. Da ordfører/ kommunestyret ikke har utredningskapasitet eller egen administrasjon, er det nødvendig at arbeidsgruppas sekretariat hyres inn eksternt.»

Forslaget ble nedstemt.

Evalueringsrapporten som det vises til, «Parlamentarisme i norske byer og fylkeskommuner i sammenlignende perspektiv» (UiN-rapport nr 4-2014), konkluderer med at kommunal og fylkeskommunal parlamentarisme i hovedsak har fungert som forutsatt. Når det gjelder Tromsø kommunetrekker rapporten fram at opposisjonen er sterkt kritisk til måten som parlamentarismen fungerer her (side 53 i rapporten), at byrådsdelen har monopolisert ressursene politisk aktivitet (side 121), og at det ikke er mulig for opposisjonen å få gjennomslag for selv små endringer i byrådets innstillinger (side 121).

Hva skal evalueres?

Intensjonene fra kommunestyret er en bred evaluering, med hovedfokus på oppgavefordeling mellom de ulike politiske og administrative organene i Tromsø kommune. Det vil være av interesse å undersøke hvordan relevante aktører i lokalbefolkningen – som er i hyppig kontakt med kommunen – opplever effektene av overgangen fra formannskapsmodell til parlamentarisme.

Den overordnede målsettingen for evalueringen er å identifisere forbedringspotensialet som nødvendigvis vil være til stede i en hver organisatorisk omstillingsprosess av denne størrelsen. Tromsø kommune ønsker med dette å legge grunnlaget for den videre utviklingen

av parlamentarismen i Tromsø kommune og sikre at vi som kommune har et kontinuerlig fokus på organisasjonsutvikling.

Målsettingene som lå til grunn for innføringen i 2011 vil være et utgangspunkt

- Synliggjøring av det politiske ansvaret
- Sterkere politiske styring over administrasjonen
- Klarere politiske skillelinjer
- Effektivisere beslutningssystemet med raskere og kortere linjer

Disse målene er for øvrig i hovedsak de samme som er lagt til grunn ved innføringen av parlamentarisme i Oslo og Bergen og i de tre fylkeskommunene.

I tillegg til den komparative undersøkelsen fra 2014, er det tidligere gjennomført evalueringer av styringssystemet i Oslo og Bergen (1988 og 2003) og i de tre fylkeskommunene Hedmark, Nordland og Nord-Trøndelag. Det foreligger dermed et stort bakteppe av data og metodikk som sannsynligvis også vil bli brukt i en undersøkelse om Tromsø. Analysene bygger blant annet på spørreskjemadata og kvalitative intervjuer.

Målsettingene knyttet til innføringen av parlamentarisme kan ses i lys av fire overordnede problemstillinger som danner grunnlaget for evalueringen:

- Forholdet mellom byrådet og bystyret.
- Forholdet mellom politikk og administrasjon.
- Forholdet mellom styringsmodell og økonomistyring.
- Forholdet mellom styringsmodell og lokalbefolkning.

Det vil på nåværende tidspunkt er være hensiktsmessig å søke å besvare og konkludere omkring spørsmålet om innføringen av parlamentarisme har fungert etter hensikten. Med bakgrunn i at styringsformen kun har vært i effekt i underkant av tre år i kommunen vil en slik tilnærming være prematur. Snarere er det ønskelig at evalueringen drøfter i hvilken grad og i hvilken retning de nevnte forholdene har utviklet/endret seg siden innføringen av parlamentarisme i kommunen.

Det er en rekke forhold innenfor de nevnte problemstillingene som vil være av interesse å få dypere innsikt i. Nærliggende spørsmål som søkes besvart er:

- I hvilken grad har disse forholdene endret seg siden innføringen av parlamentarisme?
- Hvilken oppfatning har aktørene i de nevnte forholdene av styringsformens innvirkning?
- Hvilke grep kan/bør tas for å styrke og videreutvikle de forholdene som har blitt styrket og eventuelt korrigere utviklingen, der dette ikke har forekommet?

Ytterligere konkretiseringer og vurderinger innenfor rammene av de fire problemstillingene vil det være hensiktsmessig at utføres av oppdragsutfører i samråd med den nedsatte styringsgruppen/arbeidsgruppen for prosjektet.

Organisering av arbeidet internt

Evalueringen kan sees på som en læringsprosess både for oppdragsgiver og de som utfører oppdraget. Det er viktig at bestillingen og prosess er godt forankret, siden rapporten skal være grunnlaget for tiltak. Det foreslås derfor at det nedsettes en følgegruppe/ styringsgruppe om følger arbeidet med evalueringen. Det bør opprettes en mindre arbeidsgruppe som har fortløpende kontakt med ekstern konsulent. Byrådsleder oppnevner medlemmer til styringsgruppe og arbeidsgruppe.

Kostnader

Det settes av egne midler i budsjettet til å engasjere ekstern bistand.

Det er tatt utgangspunkt i kostnadene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet hadde ved evalueringen av rapporten om parlamentarisme i norske byer og fylkeskommuner. Kostnadene var på 500 000 kroner inkl mva. En ekstern sjekk tyder på at beløpet er tilstrekkelig til å få gjennomført en god evaluering.

Metode

Etter innkjøpsreglene trenger en ikke å utlyse oppdraget, men kan kontakte aktuelle utredere (minimum tre). Kommunal og moderniseringsdepartementet la oppdraget ut på Doffin som en forenklet kunngjøring for å få fram flere tilbydere. Det foreslås også gjort for oss.

Det vil ta noe tid å lage tilbudsinnbydelsen og gjennomføre en anbudsprosess, ca 1 måned. Anbudsprosessen gjøres i samarbeid med innkjøpskontoret. Selve kunngjøringen bør ligge ute i ca. 14 dager. Når tilbud er kommet inn brukes ca. halvannen uke på å vurdere disse. Etter at orienteringsbrevet og kontraktstilbudet er sendt ut, bør en så vente ytterligere ca. en uke før kontrakt skrives under (pga. evl klager). Målet er at kontrakt underskrives i begynnelsen av august. Da vil ekstern utreder ha ca 4,5 måneder på utredning.

Framdrift

Følgende tidsplan kan da settes opp:

Tentative datoer	Aktivitet
25. juni 2014	Kunngjøring av forenklet konkurranse på Doffin
10. juli 2014	Tilbudsfrist
	Tilbudsevaluering og valg av tilbud
5. august 2014	Kontraktsinngåelse
31. desember 2014	Overlevering av endelig rapport

... Sett inn saksutredningen over denne linja IKKE SLETT LINJAÆ